

STRANDVEILIGHEID

DOE JE SAMEN

Opdrachtgever

Gemeente Veere

Onderzoek uitgevoerd door

Roel Pijpers, Reliëf communicatie & creatie, Vlissingen

Inleiding	Aanleiding van het onderzoek, probleemstelling en aanpak, leeswijzer	6
Hoofdstuk 1	De ILSe-norm	10
Hoofdstuk 2	Algemeen kader: het ene strand is het andere niet, inzoomen op verschillen 1. in kustlijn 2. in organisatie 3. in bezoekersaantallen 4. in uitrusting 5. in wetgeving	12
Hoofdstuk 3	Het belang van gezamenlijke afstemming 1. veiligheid toerist 2. voordelige inkoop 3. samen van elkaar leren 4. samen oefenen	16
Hoofdstuk 4	Een checklist vol spullen. En dan?	20
Hoofdstuk 5	Aanbevelingen	24
Checklist	Uitrusting strandposten	30

Inleiding

Voor het Vlaams-Zeeuwse kustgebied van de grensregio Vlaanderen-Nederland is een grensoverschrijdend en op uitvoering gericht project “120 Kilometer Kustkwaliteit” opgesteld (Interreg IVA). Aan het project wordt door 11 organisaties langs de Vlaamse en Zeeuwse kust deelgenomen. Eén van de thema’s van het project is strandbewaking en -veiligheid. In verband hiermee is in opdracht van de gemeente Veere in samenwerking met de projectpartners een onderzoek strandveiligheid uitgevoerd. Doelstelling van het onderzoek is om vooruitlopend op nieuwe strengere richtlijnen (Ilse-norm) een handreiking voor de bewaking en veiligheid van de Vlaamse en Zeeuwse stranden te realiseren.

Door de samenwerking tussen de Vlaamse en Zeeuwse strandbeheerders ontstaat een grensoverschrijdende standaard strandveiligheid, op basis waarvan een hoogwaardig veiligheidsniveau kan worden gerealiseerd. Hiermee wordt vooruitgelopen op nieuwe strengere internationale richtlijnen, waarvoor door de International Life Saving Federation Europe (ILSE) algemene criteria zijn opgesteld. De verwachting is dat deze criteria binnen enkele jaren worden vertaald in een EU-richtlijn. In hoofdstuk 1 wordt kort ingegaan op de ILSE-norm. Ook de Blauwe Vlag heeft reeds aangekondigd deze criteria als norm te stellen voor het verkrijgen van dit keurmerk.

Een belangrijk resultaat van het onderzoek is een lijst met voorzieningen waarover alle stranden dienen te beschikken voor het uitvoeren van hun strandbewakingstaken. Hiermee komen op de Vlaamse en Zeeuwse stranden dezelfde reddingsmiddelen ter beschikking. Tevens worden afspraken gemaakt over het opleidingsniveau van de strandwachten, zodat ook op dit gebied het veiligheidsniveau op de stranden in de grensregio Vlaanderen-Nederland meer naar elkaar toe zal groeien.

Doelgroep

Het rapport met de bijgeleverde checklist is in eerste instantie bedoeld voor de projectpartners om op basis van deze handleiding lokale voorbeeldactiviteiten op het gebied van strandveiligheid uit te voeren. Daarnaast is het rapport van

belang voor alle medewerkers die een coördinerende functie hebben bij de uitvoering van strandveiligheid. Het rapport zal tevens beschikbaar worden gesteld aan alle Vlaamse en Nederlandse kustgemeenten.

Inhoud onderzoek

Het begrip strandveiligheid strekt zich in het onderzoek uit tot de volgende onderwerpen:

- verbetering en uniformering van de opleidingen voor de strandwachten met een regelmatige toetsing;
- kwaliteitseisen voor en uitrusting van de strandposten;
- kwalitatief hoogwaardig (reddings)materieel op alle stranden;
- uniformering uitstraling strandposten en strandwachten (bv. herkenbaarheid kleding);
- uniforme en duidelijke communicatie over strandveiligheid (bewakingsgebied, regelgeving, e.d.);
- gezamenlijke oefeningen en demonstraties;
- structurele grensoverschrijdende kennisuitwisseling.

Beoogde resultaten

- Een nieuwe standaard strandveiligheid in de vorm van een rapport en checklist, waarvan door alle partners gebruik kan worden gemaakt.
- Een grensoverschrijdende uitwisseling van kennis en ervaring.
- Een structurele grensoverschrijdende samenwerking.

Aanpak van het onderzoek

Voor de uitvoering van het onderzoek is gekozen voor een participierend onderzoek, waarbij professionals op het gebied van strandveiligheid uit de betrokken gemeenten van de projectpartners in twee bijeenkomsten naar hun ervaringen en wensen zijn bevroegd. Een belangrijk nevendoeel van het organiseren van de bijeenkomsten was het bevorderen van onderlinge kennismaking en kennisuitwisseling. De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in september en oktober 2008. De resultaten zijn hierna met de deelnemers besproken. Ook andere partijen, zoals het IKWV (Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen) en Reddingsbrigade Nederland, hebben de mogelijkheid gehad te reageren op het conceptrapport. Het IKWV is het overkoepelend orgaan voor alle Vlaamse kustgemeenten wat de organisatie van de kustreddingsdienst betreft.

Opbouw van het rapport

In het eerste hoofdstuk vindt u een beschrijving van de ILSe-norm. In het tweede hoofdstuk leest u over de omgeving waarin de strandwachten hun werk doen. Het werk mag dan grotendeels hetzelfde zijn, de omstandigheden waaronder wordt gewerkt zijn dat zeker niet. Zo zijn er bijvoorbeeld grote verschillen in beloning, organisatie, kustlijn en wetgeving, die consequenties hebben bij het streven naar uniformering. In het derde hoofdstuk wordt ingezoomd op de verschillende voordelen die te behalen zijn door de samenwerking te intensiveren, o.a op het gebied van gezamenlijke inkoop of gezamenlijk oefenen. Het vierde hoofdstuk bevat de concrete uitwerking van de checklist, waarin de voorzieningen staan opgenomen waarover ieder strand in grote mate zou moeten beschikken. In het vijfde hoofdstuk ten slotte staan de aanbevelingen op een rijtje.

hoofdstuk 1 De ILSe-norm

In 2005 heeft de International Life Saving Federation Europe (ILSe) een richtlijn opgesteld: Safety on European Beaches; Operational Guidelines. Het document is opgesteld met de intentie strandveiligheid hoger op de agenda van kustgemeenten te krijgen. Achtergrond is het grote aantal verdrinkingsgevallen in Europa (tussen de 35.000 en 40.000 gevallen per jaar in zowel kust- als binnenwateren). De richtlijn is gepubliceerd in de verwachting dat strandveiligheid binnen enkele jaren wordt geborgd in een EU-richtlijn. In de ILSe richtlijn wordt geadviseerd om de inmiddels in Europa gangbare normen voor het verstrekken van de Blauwe Vlag (die met name betrekking hebben op milieuaspecten) uit te breiden met heldere normen op het gebied van strandveiligheid.

De basis van de ILSe-richtlijn is een goede risico-inventarisatie door een goed opgeleide strandbewaking langs aangewezen bewaakte stranden. De verwachting is dat het naleven van de richtlijn leidt tot een substantiële verlaging van het aantal verdrinkingsgevallen. In de richtlijn worden zaken vastgelegd als het benodigde aantal strandwachten en de aard van de voorzieningen die zij nodig hebben.

De risico-inventarisatie heeft betrekking op de volgende acht gebieden:

- 1 het gebied waarop toezicht is
- 2 het gebruik van het bewaakte gebied en de activiteiten die er plaats vinden
- 3 de mate waarin hulpdiensten het gebied kunnen bereiken
- 4 de aanwezigheid van publieke reddingsmaterialen
- 5 de manier waarop het publiek over veiligheid geïnformeerd wordt via borden, vlaggen en panelen
- 6 de beschikbaarheid en plek van informatie over strandveiligheid
- 7 een beschrijving en classificatie van de mogelijke ongelukken en risico's
- 8 de voorzieningen van de strandwachten.

Het volledige rapport is te downloaden www.ilseeurope.org

hoofdstuk 2 Het ene strand is het andere niet

De gemiddelde badgast staat er niet bij stil: strandveiligheid is voor hem vanzelfsprekend. In de praktijk is strandveiligheid echter minder vanzelfsprekend. Het is een gemeentelijke verantwoordelijkheid die per gemeente anders wordt ingevuld. Hierdoor zijn er grote verschillen in uitrusting en bezetting van strandposten mogelijk en mede daardoor is het begrip 'strandwacht' voor de strandbezoeker nogal diffuus. Deze verschillen zijn natuurlijk mede aanleiding voor dit onderzoek geweest. Een goed inzicht in de oorzaken van de verschillen is onmisbaar om de haalbaarheid van verbetervoorstellen te beoordelen.

Verskil in kustlijn

De gemeenten binnen het Euregio project 120 km kustkwaliteit kennen een verschillende kustlijn. Met name de grootte van het gebied waarop de gemeenten toezicht houden varieert sterk. Zo is de situatie voor de gemeente Blankenberge totaal anders dan de situatie voor de gemeente Schouwen-Duiveland of Veere. De laatste twee gemeenten hebben een enorme kustlijn. De eerste gemeente heeft een relatief korte kustlijn.

Verskil in organisatie en uitrusting

De Zeeuwse gemeenten organiseren strandveiligheid op hun eigen manier, omdat wettelijke voorschriften c.q. verplichtingen ontbreken. In Vlaanderen daarentegen is strandveiligheid wel verankerd in een wettelijke regeling. De Vlaamse gemeenten zijn onder meer verplicht een reddingsdienst te organiseren. Zonder op alle details van de verschillen in te gaan, vindt u hier een korte omschrijving van de situatie per gemeente.

Gemeenten Blankenberge, Knokke-Heist en Middelkerke

De strandreddingsdienst lijkt het meest gevorderd in de professionalisering. Er is sprake van een professionele bezetting van de strandposten, inclusief verpleegkundigen. De strandwachten zijn goed opgeleid en verdienen een aantrekkelijk salaris. Hierdoor is er geen gebrek aan capaciteit. Opvallend genoeg lijken de Vlamingen op het gebied van EHBO weer minder ver dan de Nederlanders. Zo ontbreekt een AED en wordt er vaak nog niet gewerkt met zuurstof.

Gemeente Sluis

De gemeente Sluis heeft het toezicht uitbesteed aan RSG-safety. Strandwachten worden ingehuurd tegen het minimumloon. Er ontbreekt een eigen strandvoertuig: er wordt gebruik gemaakt van de fourwheeldrive van een strandtenthouder.

Gemeente Veere

De gemeente Veere heeft het toezicht uitbesteed aan de Stichting Strandexploitatie Walcheren. Ook hier krijgen de strandwachten betaald volgens het minimumloon. De vaste krachten krijgen betaald volgens de CAO-recreatie.

Gemeente Vlissingen

De gemeente Vlissingen werkt eveneens met betaalde strandwachten (minimumloon). Er is één vaste strandwacht in dienst van de gemeente. Deze geeft leiding aan de strandwachten.

Gemeente Schouwen-Duiveland

De gemeente Schouwen-Duiveland laat strandveiligheid uitvoeren door vrijwilligers van de strandreddingsbrigade. Er is een kleine onkostenvergoeding die volgens leden niet toereikend is om de kosten te dekken. Er zijn soms problemen met de bezetting vanwege een gebrek aan vrijwilligers.

Gemeente Noord-Beveland

De gemeente Noord-Beveland laat strandveiligheid uitvoeren door vrijwilligers van de reddingsbrigade, waar tegenover een onkostenvergoeding staat.

Verskil in bezoekersaantallen

Zonder op exacte aantallen in te gaan, is het duidelijk dat de Veerse en Schouwse stranden veel bezoekers trekken, die zich verdelen over een uitgestrekt gebied. Bij de Vlaamse gemeenten zijn er juist veel bezoekers op een beperkt terrein. De situatie bij Vlissingen en Sluis ligt daar tussenin.

Verskil in wetgeving

Een belangrijk verschil tussen België en Nederland is dat in Nederland ook gezwommen mag worden zonder toezicht. In België is dat verboden en mag dus alleen gezwommen worden waar direct toezicht is. Dit heeft uiteraard grote gevolgen voor het werk van strandwachten. Op de Zeeuwse stranden zijn strandwachten inzetbaar ook op gebieden waar geen direct toezicht is en moeten zij vaak 'op afstand' in actie komen.

hoofdstuk 3 Het nut van samenwerken

16

Een belangrijke nevendoelelstelling van het project strandveiligheid, naast het leveren van een checklist, ligt in het bevorderen van (gemeente)grensoverschrijdende samenwerking. Het belang hiervan werd ook door alle deelnemers aan het onderzoek onderschreven. Volgens de deelnemers is op het terrein van samenwerking gemakkelijk en direct winst te boeken.

Huidige stand van zaken op het gebied van samenwerking

Dat besef van samenwerken is er overigens al langer. Reeds in 2007 zijn een aantal Zeeuwse kustgemeenten bij elkaar geweest om te overleggen over het uitrustingsniveau van hun posten en de wenselijkheid van een gezamenlijke standaard. In die bijeenkomsten werd ook gewezen op het belang van een gezamenlijk draagvlak richting gemeentebesturen. Het streven van de Zeeuwse kustgemeenten om de strandveiligheid naar een hoger niveau te tillen, is in het kader van het project grensoverschrijdend aangepakt.

Samen communiceren

Het is uiteindelijk de strandbezoeker die moet profiteren van betere samenwerking tussen de gemeenten. Een belangrijke winst valt zeker nog te halen bij de communicatie richting strandbezoeker. Onveilige situaties komen vaak voort uit onveilig gedrag en onveilig gedrag komt weer voort uit een gebrek aan kennis. Door systematisch en op uniforme wijze richting strandbezoekers te communiceren kan aan de factor onveilig gedrag worden gewerkt en kan daarnaast ook aan het handelingsperspectief van strandgasten in problemen worden gewerkt. Voor de hand liggende middelen

17

die meer uniform kunnen worden ingezet zijn informatieborden, flyers en gemeentelijke websites. Tijdens de bijeenkomsten bleek ook dat de deelnemers veel interesse hadden in digitale informatiepanelen waarmee niet statische informatie kan worden verstrekt, zoals bijvoorbeeld een waarschuwing voor een naderend onweer.

Samen inkopen

In de checklist in hoofdstuk drie staat beschreven welke voorzieningen in de strandposten wenselijk zijn. De verschillende gemeenten kunnen door gezamenlijke inkoop financieel voordeel halen. Bovendien is gezamenlijke inkoop van gelijke materialen een bijdrage aan de uniformering van de uitstraling en uitrusting van de strandposten. Overigens is het ook denkbaar dat gezamenlijk inkopen op een andere manier tot bezuinigingen kan leiden. Oefenmateriaal bijvoorbeeld kan gezamenlijk worden gebruikt en onderling worden uitgeleend.

Samen van elkaar leren

Om optimaal van onderlinge samenwerking te profiteren, is het gewenst dat de partijen elkaar goed kennen. Tijdens de sessies bleek de onderlinge uitwisseling van informatie in een grote behoefte te voorzien. Hoewel er al onderling informatie-uitwisseling en werkbezoeken tussen verschillende partijen plaatsvonden, heeft dit op dit moment geen structureel karakter. De deelnemers spraken de wens uit tenminste twee keer per jaar (voor en na het seizoen) elkaar te ontmoeten. Het verdient aanbeveling deze ontmoetingen zodanig te agenderen dat tegelijk ook andere doelstellingen

worden bereikt. Agendapunten kunnen zijn: actualisering checklist, demonstraties voor gezamenlijke inkoop, afspraken maken voor gezamenlijke oefening. (zie verdere uitwerking bij aanbevelingen)

Samen oefenen

Het oefenen is een belangrijk aspect van het werk van strandwachten. Op dit moment zorgt iedere organisatie voor oefeningen voor het eigen personeel. Op dit terrein is veel voordeel te halen met een gezamenlijke aanpak. Er kan fysiek samen geoefend worden of er kan geoefend worden met dezelfde scenario's. In beide gevallen bevordert dit de onderlinge uitwisseling van personeel. Ook kan gezamenlijk hetzelfde oefenmateriaal gebruikt worden.

hoofdstuk 4 Een checklist vol spullen. En dan?

Een goede checklist is een handig hulpmiddel bij uniformering en standaardisering van de voorzieningen van strandposten. Dat is één van de uitgangspunten geweest bij dit onderzoek. Het tot stand brengen van de checklist is op zichzelf ook een belangrijke bijdrage daaraan. Het onderling afstemmen van wat er op zo'n lijst moet staan betekent het uitwisselen van achterliggende ideeën, werkwijzen en procedures. Hoewel bij de checklist in eerste instantie vooral aan materiele zaken wordt gedacht is het goed te beseffen, dat alle materialen worden ingezet door mensen. Het is minstens net zo belangrijk dat er voldoende gekwalificeerde mensen zijn die de materialen kunnen gebruiken.

The human factor

Bezetting strandpost

Hoeveel mensen werken er in een strandpost? Het antwoord op die vraag is natuurlijk sterk afhankelijk van de omvang en bezetting van het te bewaken gebied. De Projectpartners zijn het er wel over eens dat een minimale bezetting van een volwaardige bootpost tenminste uit vier mensen moet bestaan, maar liever nog uit zes.

Voor een post zonder boot geldt in principe een minimale bezetting van drie man. Achterliggende argumentatie is dat er bij een boot inzet altijd twee man op de boot zijn, een man op de kant is en er iemand in de post blijft.

De leiding van een post ligt bij een postcommandant, een ervaren strandwacht met het diploma strandwacht B of het Belgische equivalent daarvan.

Opleiding strandwachten

Er is met name op de Zeeuwse stranden een behoorlijk verloop onder de strandwachten. Continu scholen van nieuwe strandwachten is daarom noodzakelijk. In Vlaanderen is de situatie anders. De opleidingen daar worden in opdracht van de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen verzorgd door het 'West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer-, Reddings- en Ambulancediensten V.Z.W.' (WOBRA).

De opleiding basis- en voortgezette opleiding 'redder aan zee' kennen in vergelijking met de Nederlandse opleidingen een zwaardere theoretische component.

Grofweg zijn de volgende niveaus te omschrijven:

- 1 Juniorlid moet kunnen reanimeren
- 2 Juniorlid met EHBO
- 3 Specialisatie waterongevallen of vergelijkbaar
- 4 Strandwacht A
- 5 Strandwacht B
- 6 Aanvullende cursussen, bijvoorbeeld omgaan met gevaarlijke stoffen, vaarbewijs e.d.

Vanwege de permanente scholingsvraag is het aan te bevelen dat ook hier meer samenwerking gezocht wordt, zodat het bijvoorbeeld mogelijk wordt in Zeeland trainingen 'centraal' te organiseren. Ook kunnen bijvoorbeeld opleidingsplannen worden uitgewisseld. In Vlaanderen wordt de opleiding centraal georganiseerd door het IKWV en WOBRA.

Salariëring

In hoofdstuk 1 is al aangegeven dat er grote verschillen in organisatievorm zijn die leiden tot grote verschillen in salariëring. Kortweg loopt de betaling uiteen van een bescheiden onkostenvergoeding tot een bovenmodaal salaris. De salarissen voor strandwachten in Vlaanderen liggen fors hoger dan in Zeeland. Daar tegenover staat wel dat de opleidingseisen in Vlaanderen zwaarder zijn.

Vanzelfsprekend heeft dit ook consequenties voor de mate van professionalisering van de strandwachten. Een geringe betaling leidt tot een hoog verloop en tot een continue instroom van nieuw, beperkt opgeleid personeel. Uit het oogpunt van uniformering zou het wenselijk zijn dat de verschillen in beloning kleiner worden. Omdat dit veel te maken heeft met de wijze waarop gemeenten strandveiligheid organiseren en dat feitelijk buiten de reikwijdte van dit onderzoek valt, wordt dit hier verder niet uitgewerkt. In de bijeenkomsten was men van mening dat er bij strandwachten toch tenminste een dienstverband moest zijn en dus ook tenminste een minimumloon moet worden betaald.

Behalve verschillen in salariëring zijn er ook verschillen in secundaire arbeidsvoorwaarden. Wordt een goede zonnebril door de baas betaald? Ook hierover zouden nadere uniforme afspraken kunnen worden gemaakt.

hoofdstuk 5 Aanbevelingen

In dit hoofdstuk leest u eerst puntsgewijs de belangrijkste aanbevelingen op basis van de vorige hoofdstukken. Daarna vindt u een aantal adviezen waarin deze nader worden uitgewerkt

Communicatie

Verbetering van de herkenbaarheid van strandposten en strandwachten is een belangrijke doelstelling van dit onderzoek. In het algemeen is bij de strandgasten de herkenbaarheid en ook de bekendheid van wat de strandwacht doet laag. De herkenbaarheid en bekendheid worden vooral gevormd door de communicatiemiddelen zoals kleding, uitrusting, uitstraling, etc. Door daarin te streven naar uniformiteit, zal de herkenbaarheid en daarmee ook de bekendheid toenemen.

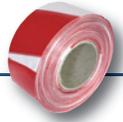
Uniformiteit in vlaggen

Op dit moment is er in het veld een discussie gaande over het gebruik van de signaalvlaggen. Gemeenten volgen ofwel de internationale geaccepteerde norm van de ILSe, ofwel de door de Nederlandse Reddingsbrigades gehanteerde systematiek. De betrokken partijen vinden het ongewenst dat dit verschil bestaat. In het algemeen verdient aansluiting bij de internationale norm de voorkeur van de partijen.

Uniformiteit in borden

Een ander belangrijk communicatiemiddel is het informatiebord bij de strandopgangen. Ook hier maakt iedere gemeente zijn eigen keuzes en bepaalt zelf welke informatie ze daar op zet. Het verdient aanbeveling ook hier meer uniformiteit na te streven. Door locatiespecifieke omstandigheden zullen er op onderdelen altijd wel verschillen blijven bestaan.

Een aanvulling op de bestaande informatieborden kunnen digitale informatieborden zijn. Op deze wijze kan informatie dynamisch worden weergegeven.

Gezamenlijk foldermateriaal

De gemeente Vlissingen beschikt over zelfgemaakt foldermateriaal, waarin de strandgast de basisregels over strandveiligheid aantreft. Het materiaal is beschikbaar bij de strandpost en strandtenten. Het verdient aanbeveling dit materiaal tenminste gedeeltelijk uniform te maken en op alle stranden beschikbaar te stellen.

Vorzieningen

In de checklist Uitrusting strandposten krijgt u een beeld van de voorzieningen, waarover iedere strandpost in grote mate moet beschikken.

Samen inkopen

Door gezamenlijk in te kopen en inkopen voor te bereiden is niet alleen financieel voordeel haalbaar. Het leidt vanzelf ook tot aanschaf van uniform materiaal.

Organisatie

De verschillen op het gebied van organisatie zijn groot en het ligt niet in de lijn der verwachting dat dat snel zal veranderen. Belangrijkste aanbevelingen op dat terrein zijn:

Tenminste een dienstverband met minimumloon voor strandwachten

Het is moeilijk om eisen te stellen aan personeel op het moment dat er geen dienstverband is. Het uitvoeren van opleidingsplannen is dan lastig. Het verloop onder het personeel is groot en er is geen garantie dat de gemaakte kosten voor opleidingen worden 'terugverdiend'. Op enkele Zeeuwse stranden krijgen de strandwachten een contract aangeboden op basis van het minimumloon. In Vlaanderen krijgen alle strandwachten een contract aangeboden. Ondermeer door de uitstekende verdiensten is het verloop onder strandwachten niet groot.

Samen oefenen, samen opleiden

Het verdient aanbeveling samenwerking te zoeken op een concreet niveau. Dat houdt in samen dingen doen. Het biedt niet alleen kostenvoordelen, het zorgt voor kennisuitwisseling op de werkvloer. Verschillen in werkwijze worden zichtbaar en kunnen tegen elkaar worden afgezet, best practises kunnen worden nagevolgd.

Aanbevelingen uitgewerkt

In feite is samenwerking het vertrekpunt van alle bovenstaande aanbevelingen. Zonder samenwerking zullen de aanbevelingen niet kunnen worden opgevolgd. Tegelijk is samenwerking niet iets wat je kunt afdwingen maar eerder iets wat geleidelijk kan worden opgebouwd, mits je het organiseert.

Daarom worden de volgende voorstellen gedaan voor samenwerking:

1 *op niveau van de werkvloer*

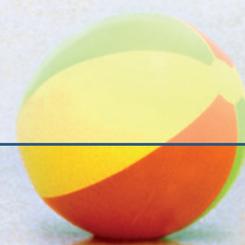
- Nodig elkaar uit voor demonstraties. Bijvoorbeeld: Vlissingen nodigt (een delegatie van) alle collega's uit bij Rescue 2010
- Oefen twee keer per jaar heen en weer over de grens.
- Organiseer bilaterale werkbezoeken onderling tijdens het hoogseizoen. Wijs hiervoor binnen de organisaties contactpersonen aan en integreer deze werkbezoeken in opleidingsplannen.

2 *op niveau van werkgroepen*

- Organiseer een werkgroep die na het seizoen, voor het opstellen van nieuwe begrotingen, afstemt wat er voor het volgend seizoen gezamenlijk ingekocht kan worden.
- Organiseer een werkgroep die zich bezig houdt met opleiding en training. Deze werkgroep organiseert gezamenlijke oefeningen en uniformeert waar mogelijk opleidingsplannen.

- Organiseer tenminste een keer per jaar een bijeenkomst met directie en/of vertegenwoordigers van gemeentebestuur op ambtelijk niveau om over beleidsmatige zaken te overleggen. Een belangrijk agendapunt is de uniformering van salaris van strandwachten. Verdere input wordt gevormd door de resultaten uit de werkgroepen.

checklist uitrusting strandposten

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Reddingsvesten
persoonlijk beschermingsmiddel strandwachten / bemanning reddingsboot

Overlevingspak
persoonlijk beschermingsmiddel bemanning reddingsboot

Wetsuit
bescherming tegen onderkoeling reddingszwemmer

Uniforme kleding
herkenbaarheid strandwachten

Snorkelset
uitrustingstukken reddingszwemmer

Latex wegwerphandschoenen
persoonlijk beschermingsmiddel strandwachten

Chemicaliënhandschoenen
verwijderen mogelijk besmet materiaal (dode dieren)

Communicatiemiddelen

Telefoon / basistoestel of gsm
voor contact met:
- hulpdiensten
- kustwacht
- overige autoriteiten en personen

Signaalsvlaggen
(deze gaan t.z.t. veranderen!)
waarschuwen voor:
- sterke stromingen
- gevaarlijke golfslag
- aflandige wind
- zwemverbod

Informatieborden
publicatie actuele meteo en getijde gegevens aan recreant

Megafoon
aanwijzingen aan zwemmers / groot publiek

Signaalfluit
(zonder balletje!)
aanwijzingen aan zwemmers
tevens persoonlijk veiligheids-
middel in water

VHF radios
+ waterdichte hoes
ten behoeve van interne en
externe radiocommunicatie

Hypothermie stretcher
preventiemiddelen ter bestrij-
ding van onderkoeling, tevens
transport

Reddingsboei met drijvende lijn
geeft drenkeling drijfvermogen,
in te zetten op moeilijk bereik-
bare locaties

Werplijn / reddingsklos
reddingsmiddelen om naar
drenkeling te kunnen werpen

C-2000 mobilfoon / portofoon
communicatie met RAC / CPA

Reddingshaspel
veiligheids / reddingslijn
reddingszwemmer

Verrekijker(s)
voor observatie zwemmers etc.

Torpedoboei
torpedoboei voor reddings-
zwemmer, geeft drijfvermogen
aan redder en drenkeling

32

Reddingsmiddelen

Reddingsvaartuig
- patrouille werkzaamheden
- redden drenkelingen
- transport strandwachten
- evacuatie slachtoffers

Jet-ski / rescuesled
Rescuerrunner
(nieuw uit Zweden)
snelle redding in ondiepe
wateren

Strandvoertuig
- patrouillewerkzaamheden
- vervoer strandwachten
- vervoer reddingsmaterieel
- vervoer ambulancepersoneel
- patiënten vervoer
- diverse werkzaamheden rm

Eerste hulp koffer(s)
eerste hulp koffer met extra
uitrusting t.b.v. strand
gerelateerde ongevallen

Stiff-neck / nek kraag
fixatie nek bij wervel letstel
(bijv. na duik in water)

Wervelplank of aquaboord
compleet met spinband en
hoofdblokken fixatie slacht-
offers die verplaatst moeten
worden

Dekens
- aluminium foliedekens
- wollen dekens
preventiemiddelen ter
bestrijding van onderkoeling

Draagbare blustoestellen
bestrijding beginnende brand

Schoppen
bestrijding beginnende brand /
hulpverlening bij bedelving

Rescue Board
voor snelle redding binnen
redelijke afstand van het strand

Waterdichte lamp
met 220 v. lader te gebruiken als
zoeklicht tijdens (invallende)
duisternis

Zuurstofkoffer cpl.
met beademingsmasker /
o2 ventiel (evt. in waterdichte
koffer) ter ondersteuning
ademhaling drenkeling (zowel
zelf als niet-zelf ademdend)

33

ResQvac uitzuigset
vrijhouden ademweg bij drenkelingen / brakend slachtoffer

Beademingsmasker
(mèt zuurstofaansluiting!)
beademen slachtoffers (mèt zuurstof ondersteuning)
voorts persoonlijk beschermingsmiddel voor hulpverlener

Automatische Externe Defibrillator
in waterdichte koffer incl. handdoek
eerste hulp aan reanimatie slachtoffers

Behandeltafel
behandeling eerste hulp
behoevenden

Afzetlint
afzetten strand bij incidenten / ontruiming

Afvalzakken groot

Oefenmateriaal

Reanimatie pop volwassene
vaardigheidstrainingen Basic Life Support strandwachten

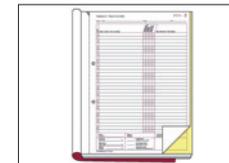
Reanimatie pop kind
vaardigheidstrainingen Basic Life Support strandwachten

Oefenpop drenkeling
vaardigheidstrainingen reddingszwemmers / bemanning reddingsboot

Persoonlijk logboek
bijhouden oefenverrichtingen
Veiligheidsinstructie etc.

Dagrapport / hulpverleningsverslag
vastleggen gebeurtenissen / protocollenmap

Pc met internetaansluiting
informatieverwerking en raadpleging actuele getijde / meteo gegevens (KNMI – buienradar etc.)

AED trainingstoestel
vaardigheidstrainingen Basic Life Support strandwachten

Pyrotechnische middelen
signalering voor traumaheli

Overige

Strandpost
reddingsdoeleinden, afmetingen afhankelijk van;
- uitkijktoren
- eerste hulp kamer
- kantine / instructieruimte
- toiletten, douches en keuken

Opslagkast brandbare producten
ten behoeve van veilige opslag motorbrandstoffen en overige brandbare producten

Lifeguard stoel / hoge uitkijkpost
duidelijke herkenbaarheid voor publiek en bovendien prima overzicht voor toezichthouder

STRANDVEILIGHEID DOE JE SAMEN

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt met financiële ondersteuning van de Europese Unie (EFRO, Interreg IVA programma)